

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 635/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Pavlom Čičmancom, Prievozská 14/A, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 M Cdo 10/2013 a jeho rozsudkom z 25. marca 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júla 2014 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá bola doplnená podaním doručeným 22. decembra 2014, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 M Cdo 10/2013 a jeho rozsudkom z 25. marca 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 246/2008 z 13. júna 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 13. júna 2011“) a rozsudku Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Co 356/2011 z 28. júna 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 28. júna 2012“) najvyšší súd napadnutým rozsudkom mimoriadne dovolanie zamietol a sťažovateľa zaviazal žalovanej uhradiť trovy dovolacieho konania v sume 70,90 €.

V veci vedenej pod sp. zn. 11 C 246/2008 sa sťažovateľ voči žalovanej domáhal na okresnom súde zaplataenia odmeny za právnu pomoc, ktorú jej poskytol v (inom) občianskom súdnom konaní v sume 1 213,90 € (neskôr sťažovateľ pred prvým pojednávaním žalobu v časti o zaplataenie sumy 287,13 € vzal späť, preto okresný súd konanie v tejto časti zastavil). Medzi účastníkmi nebolo sporné, že sťažovateľ v mene žalovanej podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania a následne žalobu a jej doplnenie a vykonaním týchto úkonov poskytol žalovanej právnu pomoc advokáta. Rovnako spornou medzi účastníkmi konania nebola ani skutočnosť, že medzi nimi nikdy nedošlo k dohode o spôsobe ani výške zmluvnej odmeny advokáta za poskytnuté právne služby. Keďže v posudzovanom prípade nebola odmena sťažovateľa za poskytnutie právnych služieb v intenciách § 1 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) dohodnutá, prichádzala do úvahy mimozmluvná (tarifná) odmena advokáta, ktorá sa riadi § 9 až § 14 vyhlášky. Spornou medzi účastníkmi konania tak zostala otázka, či sa v danom prípade bude na odmenu advokáta aplikovať § 10 ods. 1 vyhlášky, t. j. v závislosti od výšky peňažného plnenia, ktorého sa právna služba týka, alebo je aplikácia uvedeného ustanovenia vylúčená, pretože nie je možné vyjadriť hodnotu práva, ktorého sa právne služby týkali, a preto sa odmena advokáta určí podľa zásad § 11 ods. 1 vyhlášky ako 1/13 výpočtového základu.

Okresný súd v zamietajúcom rozsudku z 13. júna 2011 dospel k záveru, že pri začatí poskytovania právnej služby išlo o nárok, ktorý v čase podania návrhu bol oceniteľný v peniazoch, konkrétna výška požadovaného plnenia však určená nebola, medzi účastníkmi nedošlo k uzavretiu dohody o určení spôsobu výpočtu a výšky odmeny advokáta, a preto z tohto dôvodu bol okresný súd toho názoru, že odmenu advokáta za poskytnuté právne služby treba určiť v zmysle § 11 ods. 1 vyhlášky.

Rozsudkom krajského súdu z 28. júna 2012 bol odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu z 13. júna 2011 v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdený. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že sťažovateľ výšku zľavy z ceny diela a ani cenu diela nešpecifikoval, pričom hodnota sporu sa mala podľa návrhu na začatie konania určovať v konaní až znaleckým dokazovaním, je teda zrejmé, že pri podaní návrhu na začatie konania nebolo možné hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch. Keďže tarifná hodnota veci rozhodujúca pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny v zmysle § 10 vyhlášky sa v čase úkonov právnej služby nedala zistiť, podľa názoru odvolacieho súdu sťažovateľovi vznikol nárok na odmenu vo výške 1/13 výpočtového základu v zmysle § 11 ods.1 vyhlášky. Uvedený záver podľa odvolacieho súdu potvrdzuje aj skutočnosť, že samotný sťažovateľ túto sumu explicitne nevyjadril v žalobnom petite a odvolával sa na nedostatočnú súčinnosť žalovanej. Odvolací súd sa ďalej v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu z 13. júna 2011 vo vzťahu k nepriznaniu odmeny za návrh na vykonanie poznámky a za doplnenie návrhu, na ktoré v tejto časti odkázal. Námietku sťažovateľa o nedostatočnej súčinnosti zo strany žalovanej považoval odvolací súd za nepreukázanú. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku týkajúcu sa teoretickej možnosti žalovanej dozvedieť sa o nároku žalobcu v deň podania návrhu na súde, pretože za kvalifikovanú žiadosť žalobcu ako veriteľa v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka voči žalovanej považoval doručenie žalobného návrhu žalobkyni. Krajský súd sa tiež stotožnil so záverom súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Generálny prokurátor vyhovel podnetu sťažovateľa a mimoriadnym dovolaním napadol rozsudok okresného súdu z 13. júna 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu

z 28. júna 2012 okrem výroku, ktorým bolo konanie zastavené a ktorým sa sťažovateľovi vrátil súdny poplatok. Napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora zamietnuté. Najvyšší súd v ňom okrem iného uviedol, že sťažovateľ a ani žalovaná v čase začatia poskytovania právnej služby nemali predstavu o hodnote poskytovanej právnej služby, i keď išlo o plnenie vyjadriteľné v peniazoch, pričom k jeho skutočnému vyčísleniu reálne nedošlo v čase trvania právneho zastúpenia. Pokiaľ teda nebola hodnota predmetu sporu, a tým i hodnota právnej služby určená už pri začatí súdneho konania, resp. v dobe začatia poskytovania právnej služby, tak ako to má na mysli § 10 ods. 2 vyhlášky, je podľa názoru najvyššieho súdu potrebné dospieť len k jedinému logickému záveru, a to že hodnotu predmetu poskytovania právnej služby nie je možné vyjadriť v peniazoch, a preto bolo podľa názoru najvyššieho súdu potrebné odmenu počítať podľa tarifnej sadzby podľa § 11 ods. 1 vyhlášky.

Sťažovateľ nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu týkajúcim sa spôsobu určenia tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie v občianskom súdnom konaní. Je toho názoru, že všeobecné súdy nesprávne vyložili § 11 ods. 1 vyhlášky. V danej veci bol podľa jeho názoru aj pri začatí poskytovania právnych služieb predmet sporu vždy oceneľný a vyjadriteľný peniazmi a bolo ho vždy možné zistiť bez akýchkoľvek ťažkostí. Skutočnosť, že v čase udelenia splnomocnenia sťažovateľovi a podania žaloby ešte nebola presne určená výška požadovanej zľavy z ceny diela, automaticky neznamená, že hodnotu sporu nebolo možné vyjadriť v peniazoch, resp. zistiť s nepomernými ťažkosťami. Práve naopak, doplnením žaloby, a to upravením jej petitu, bol presne percentuálne vyjadrený nárok žalovanej (v danom spore vystupujúcej ako žalobkyňa), na základe čoho sa dala hodnota sporu vyjadriť v peniazoch, keďže cena diela bola známa. Pokiaľ nie je možné hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch, použije sa ako základná sadzba tarifnej odmeny 1/13 výpočtového základu. V danom spore však bolo uplatňované právo vždy vyjadriteľné peniazmi a podaním z 29. júna 2006 bol nárok percentuálne kvantifikovaný, na základe čoho sa dala vypočítať aj konkrétna suma, ktorá sa v konaní ďalej uplatňovala a naďalej aj uplatňuje. Tým de facto došlo k vyjadreniu hodnoty uplatňovaného práva v peniazoch, čo vylučuje aplikáciu § 11 ods. 1 vyhlášky. S poukazom na tieto skutočnosti je sťažovateľ toho názoru, že správne požadoval aplikovať na výpočet tarifnej odmeny ustanovenie § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti poukazuje aj na rozhodnutia iných krajských súdov vo veciach, v ktorých tiež uplatňoval odmenu za právnu pomoc poskytovanú ďalším žalobcom, v ktorom na okresnom súde zastupoval aj žalovanú (Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 4 Co 287/2011, Krajský súd v Banskej Bystrici sp. zn. 12 Co 134/2008, Krajský súd v Prešove sp. zn. 2 Co 50/2010). V doplnení sťažnosti z 15. decembra 2014 sa opiera ďalej o uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 1/2013 z 22. októbra 2014, ktorým na základe mimoriadneho dovolania sa dospelo k záveru zhodnému s právnym názorom sťažovateľa. Aj v tomto prípade išlo o uplatňovanie odmeny sťažovateľa voči jednému zo žalobcov, ktorého zastupoval v konaní vedenom okresným súdom v rámci žaloby o priznanie zľavy z ceny.

Sťažovateľ je toho názoru, že „závery dovolacieho súdu bez náležitého vyhodnotenia nereflektujú jeho argumentáciu, podľa ktorej v danej veci je a aj pri začatí poskytovania právnych služieb bol predmet sporu vždy oceniteľný a vyjadriteľný peniazmi a bolo ho vždy možné zistiť bez akýchkoľvek ťažkostí, pričom právne posúdenie otázky, že hodnotu predmetu poskytovania právnej služby v prerokovávanej veci nie je možné vyjadriť v peniazoch a preto je potrebné odmenu vypočítať podľa tarifnej sadzby ustanovenia § 11 ods. 1 vyhlášky vychádza zo striktného formálneho výkladu tohto ustanovenia. V dôsledku uvedených skutočností postup a rozsudok dovolacieho súdu porušili požiadavku spravodlivosti a materiálnej ochrany práv sťažovateľa, sú neodôvodnené a arbitrárne, vyúsťujúce do porušenia práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že:

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn.: 5 M Cdo 10/2013 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo... podľa čl. 6 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. *Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. marca 2014 vydaný v konaní vedenom pod sp. zn.: 5 M Cdo 10/2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.*

3. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 284,08 €... na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Pavla Čičmanca – advokáta...“.*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom

prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ je presvedčený, že boli splnené všetky podmienky na aplikáciu § 10 ods. 2 vyhlášky a osobitne zdôrazňuje rozhodnutia iných odvolacích súdov, ako aj iné rozhodnutie najvyššieho súdu, v ktorých bola jeho argumentácia akceptovaná.

Podľa názoru najvyššieho súdu základom na vyriešenie sporu je posúdenie predmetu právnej služby poskytnutej sťažovateľom ako advokátom. Žalovaná v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 21 Cb 73/2006 uplatnila nárok na zľavu z kúpnej ceny diela v zmysle § 560 Obchodného zákonníka. Išlo teda o nárok zo zodpovednosti za vady v dôsledku porušenia záväzkovej povinnosti zhotoviteľa diela. Uvedené právo žalovanej má charakter peňažného plnenia, čo znamená, že jeho hodnotu možno vyčíslieť v peňažnom vyjadrení. Treba poukázať na to, že v zmysle § 10 ods. 2 vyhlášky pre určenie tarifnej hodnoty práva, ktorého sa právna služba dotýka, je rozhodujúci okamih začatia

poskytovania právnej služby, a to nielen pokiaľ ide o určenie jej samotnej hodnoty, ale taktiež pokiaľ ide o určenie okamihu, kedy je advokát povinný mať predstavu o predmete právnej služby (najmä pokiaľ ide o taký prípad, akým je výška peňažnej zľavy). Toto pravidlo bráni právnej neistote na strane klienta, ako aj na strane advokáta, ktorá by mohla nastať následne po začatí poskytovania právnej služby pri zmene hodnoty predmetu poskytovanej právnej služby (napr. z dôvodu zmeny trhovej hodnoty veci, zániku veci a pod.). Pokiaľ by súd podľa názoru najvyššieho súdu aplikoval na danú vec taký výklad § 10 ods. 2 vyhlášky, aký sa presadzuje v mimoriadnom dovolaní, potom by pri posúdení konkrétneho znenia žalobného petitu musel konštatovať, že požadovaný nárok nie je ocniteľný v peniazoch (pôvodný žalobný petit skoncipovaný sťažovateľom znel na povinnosť poskytnúť zľavu z ceny diela). Preto nemožno úvahu uvedenú v mimoriadnom dovolaní považovať za správnu, čomu nasvedčuje aj § 18 ods. 4 vyhlášky (účinné od 1. septembra 2009), podľa ktorého je advokát povinný v priebehu poskytovania právnej služby informovať klienta, ktorý je spotrebiteľom právnej služby, o výške odmeny za úkon právnej služby ešte pred začatím toho úkonu, inak mu odmena nepatrí. Úmyslom zákonodarcu v tomto smere bolo zabezpečiť väčšiu ochranu klienta ako spotrebiteľa, aby sa tak odmena za poskytovanie právnej služby stala viac predvídateľnou. Je preto na ťarchu advokáta, aby ešte pred začatím poskytovania právnej služby oznámil potenciálnemu klientovi hodnotu svojich služieb, najmä ak bolo jeho skutočným úmyslom žiadať za svoje právne služby odmenu v závislosti od výšky peňažného plnenia od počiatku ich poskytovania (v bežnej praxi nejde o štandardný postup), a s ohľadom na také vysoké sumy ako v tomto prípade, aby klient ako spotrebiteľ mal možnosť slobodne a najmä dostatočne informovane sa rozhodnúť, či advokátove služby využije alebo nie. Treba tiež poukázať na to, že v posudzovanom prípade nejde o nemožnosť či nepomerné ťažkosti pri určení výšky požadovanej zľavy. Samotný sťažovateľ ako osoba znalá práva si musel byť vedomý, že žalobný petit, tak ako ho formuloval, nespĺňa požiadavky materiálnej vykonateľnosti. Z uvedeného je zrejmé, že tak ako sťažovateľ, ani žalovaná v čase začatia poskytovania právnej služby nemali predstavu o jej hodnote, i keď išlo o plnenie vyjadriteľné v peniazoch, pričom k jeho skutočnému vyčísleniu reálne nedošlo počas trvania právneho zastúpenia. Tento záver vyplýva z formulácie žalobného petitu (povinnosť poskytnutia zľavy z ceny diela stanovenej znaleckým posudkom), ktorá dokazuje skutočný úmysel sťažovateľa požadovať za poskytnuté služby odmenu nie z výšky žalovaného peňažného

plnenia, ale z neurčitého základu tarifnej sadzby. Samotný sťažovateľ tu vychádzal z vyúčtovania svojich doterajších právnych služieb podľa § 11 ods. 1 vyhlášky. Pokiaľ teda nebola hodnota predmetu sporu, a tým i hodnota právnej služby určená už pri začatí súdneho konania, resp. v dobe začatia poskytovania právnej služby, tak ako to má na mysli § 10 ods. 2 vyhlášky, je možné dospieť len k jedinému logickému záveru, a to že hodnotu predmetu poskytovanej právnej služby nie je možné vyjadriť v peniazoch, a preto bolo potrebné vypočítať odmenu podľa tarifnej sadzby § 11 ods. 1 vyhlášky. Iný záver by mal za následok neakceptovateľnú neistotu klienta týkajúcu sa výšky odmeny advokáta za vykonané úkony právnej služby až do doby konečného rozhodnutia súdu.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia najvyššieho súdu je dostatočná a presvedčivá. Nejaví známky arbitrárnosti, ale ani zjavnej neodôvodnenosti. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný právny názor, neznamená sama osebe porušenie označených práv.

Z pohľadu ústavného súdu treba predovšetkým uviesť, že nemôžu byť pochybnosti o tom, že v zastupovanej veci žalovaná ako sťažovateľova klientka uplatňovala v zásade taký nárok, ktorého hodnota bola vyjadriteľná v peniazoch, a to bez nepomerných ťažkostí. Preto pri doslovnom výklade § 10 ods. 2 a § 11 ods. 1 vyhlášky možno sťažovateľov právny názor považovať za správny. Zároveň za nespornú skutočnosť treba považovať aj to, že sťažovateľ pri zastupovaní žalovanej v rámci ním skoncipovanej žaloby (v ktorej ako žalobcovia vystupovali aj ďalšie subjekty takisto zastúpené sťažovateľom ako advokátom) uplatnený nárok na zľavu z ceny pri podaní žaloby nešpecifikoval (či už peňažným vyjadrením alebo percentuálnym pomerom či zlomkom).

Za daného stavu treba závery najvyššieho súdu považovať za správne. Prihliadol totiž nielen na doslovné znenie dotknutých ustanovení vyhlášky, ale aj na konkrétne okolnosti prípadu.

K dosiaľ uvedenému treba dodať, že (ako na to správne poukazuje najvyšší súd) žalobný petit v znení, ako ho sťažovateľ (ktorého bolo treba považovať ako advokáta

za kvalifikovaného právneho zástupcu) sformuloval, nespĺňal požiadavky materiálnej vykonateľnosti. Iným slovami, z profesionálneho hľadiska žalobný petit nespĺňal všetky zákonné požiadavky, čo otvára otázku kvality právnych služieb, ktoré sťažovateľ ako advokát žalovanej poskytol. Znamená to, že i keby sa mal aplikovať na vec § 10 ods. 2 vyhlášky (ako to požaduje sťažovateľ), sotva by prichádzala do úvahy plná tarifná odmena, a to vzhľadom na zrejmú nekvalitu poskytovaných právnych služieb.

Napokon považuje ústavný súd za potrebné vyjadriť sa v súvislosti s tou podstatnou skutočnosťou, podľa ktorej v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 1/2013 z 22. októbra 2014 (prijatom neskôr ako napadnutý rozsudok najvyššieho súdu) sa zaujal právny názor, ktorý je v súlade so stanoviskom sťažovateľa, pričom ide o trovy právneho zastúpenia ďalšieho subjektu, ktorý sa v tom istom súdnom konaní domáhal zľavy z ceny. O analógii posudzovaných prípadov nemôžu byť preto žiadne pochybnosti, no napriek tomu rôzne senáty najvyššieho súdu posúdili rozhodujúcu otázku diametrálne odlišne.

V zásade platí, že v súlade s požiadavkou právnej istoty vyplývajúcej z čl. 1 ods. 1 ústavy za neželateľný treba považovať taký stav, keď analogické prípady sú posudzované z právneho hľadiska odlišne. Zároveň je pravdou aj to, že konajúci sudcovia majú právo posudzovať veci, o ktorých rozhodujú, nezávisle. Za situácie, keď sa konajúci senát najvyššieho súdu chce odchyliť od právneho názoru, ktorý pred tým vyslovil iný senát najvyššieho súdu, musí zároveň vysvetliť, prečo nepovažoval za možné so skorším názorom iného senátu súhlasiť.

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že nie je jeho poslaním zjednocovať judikatúru všeobecných súdov (čo je kompetenciou práve najvyššieho súdu, pozri napr. I. ÚS17/01, IV. ÚS 267/05, III. ÚS 78/07), ktorý je na túto úlohu zmocnený zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon o súdoch“ [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)], resp. jeho plénum a kolégiá, keď mu je okrem iných priznaná aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných

právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Inými slovami, ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 19/02) a taktiež nie je možné vnímať jeho postavenie ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať stanoviská najvyššieho súdu (m. m. I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, III. ÚS 197/2011), ako aj rozhodovacia prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011).

Pozornosti ústavného súdu neušlo, že obdobná vec sťažovateľa bola uznesením ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 246/2015 zo 16. apríla 2015 odmietnutá z tých istých dôvodov.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2015